

KINH CA DIẾP PHÓ (đến dự) PHẬT BÁT NÊ HOÀN

Hán dịch: Đời Đông Tân_ Tây Vực Sa Môn TRÚC ĐÀM VÔ LAN
Việt dịch: HUYỀN THANH

Thuở xưa, khi Đức Phật còn trụ ở đời, thời **Ma Ha Ca Diếp** (Mahā-kāśyapa) ở trong các vị Tỳ Khưu là bậc Tôn Trưởng nhiều tuổi nhất, tài giỏi, Trí Tuệ sáng suốt. Thân của ngài cũng có màu vàng ròng với các tướng tốt. Mỗi khi Đức Phật nói Pháp thời ngài thường ngồi đối diện với Đức Phật, người dân nhìn thấy, lầm lẫm nói ngài là vị thầy của Đức Phật.

Khi áy Ca Diếp từ giã Đức Phật đến ở tại một ngọn núi tên là **Phổ Năng** trong núi **Y Si Lê**. Núi áy có chu vi một ngàn dặm, cách nước **Xá Vệ** (Śrāvastī) hai vạn sáu ngàn dặm, hay tuôn ra bảy báu rất nhiều, chẳng thiếu quả trái ngon ngọt, hương thơm nổi tiếng, thuốc tốt, có ba loại **Chiên Đàm** (Candana): một loại tỏa hương thơm phúc, một loại chữa trị trăm thứ bệnh của con người, một loại có thể dùng để nhuộm nấm màu....với mọi loại hương, thuốc hồn tạp chẵng thể xung đêm. Cũng có chim bay, thú chạy, cọp, sói, voi trắng, Kỳ Lân, Chu Tước, Phượng Hoàng. Hoặc có Đạo Sĩ dì học trong sạch.

Núi áy có tảng đá vuông vức bằng phẳng có màu sắc như **Lưu Ly** (Vaidurya), cao rộng một trăm hai mươi dặm, được cái cây có hoa lá năm màu hiếm có che bóng mát, mùa Đông mùa Hạ sinh trưởng rất xum xuê, xếp bày trên tảng đá.

Ngài Ca Diếp trước sau đã dạy bảo truyền thụ cho hai ngàn Đệ Tử, đều là bậc có Đức Hạnh cao cả trong sạch, chứng đắc **La Hán** (Arhat) thường ngồi trên tảng đá này, tụng Kinh hành Đạo.

Lại có dòng suối thơm ngọt trong sạch chảy giáp vòng bốn mươi dặm. Trong nước áy có hoa **Ưu Đàm** (Uduṃbara) hoa màu xanh biếc, hoa màu hồng, hoa màu tím.

Đệ Tử của Ca Diếp có bảy người đồng một đêm, nằm mộng:

_ Một vị Tỳ Khưu mộng thấy phần chính giữa của tảng đá vuông vức đã ngồi bị chia phá, cây đều bị nhỏ bứt rẽ.

_ Lại một vị Tỳ Khưu mộng thấy: dòng suối bốn mươi dặm đều bị cạn khô, hoa đều bị rụng xuống.

_ Một vị Tỳ Khưu mộng thấy **Câu La** (cỏ Cao La: có lá giống như Trà, có vị đắng) bên cạnh chỗ ngồi đều bị nghiêng đổ hủy nát

_ Một vị Tỳ Khưu mộng thấy đất của cõi **Diêm Phù Đề** (Jampu-dvīpa) đều bị hư hoại sụp xuống

_ Một vị Tỳ Khưu mộng thấy núi Tu Di bị sạt lở

_ Một vị Tỳ Khưu mộng thấy vị **Kim Luân Vương** chết

_ Một vị Tỳ Khưu mộng thấy mặt trời mặt trăng rơi xuống đất, Thiên Hạ bị mất ánh sáng.

Sáng sớm thức dậy, đều đem giấc mộng của mình, trình bày với ngài Ca Diếp.

Ca Diếp bảo rằng: “Trước đây khi chúng ta nhìn thấy ánh sáng thời mặt đất bị chấn động lớn, nay các ông lại có giấc mộng này. (Như vậy) Đức Phật sắp **Bát Nê Hoàn** (Parinirvāṇa: chỉ sự nhập diệt)”

Liền sai Đệ Tử đi vội vã đến **nước Câu Di Na Kiệt** (Kuśinagara). Trên đường đi nhìn thấy nột vị **Bà La Môn** (Brāhmaṇa) cầm hoa **Văn Đà La** (Māndāra, Māndārava, Mandāraka). Ca Diếp liền hỏi rằng: “Ông từ đâu đến ? Muốn đi đến nơi nào ? Làm sao có được *bông hoa của cõi Trời* (thiên hoa) này ?”

Đáp rằng: “Tôi đến từ nước Câu Di Na Kiệt, lúc Đức Phật **Bát Nê Hoàn** (nhập diệt) đã trải qua bảy ngày, chư Thiên đi đến dự đều cầm hoa của cõi Trời, hương của cõi Trời cúng dường thân Phật. Đây tức là loại hoa đấy”

Ca Diếp nghe xong, tự ném mình xuống đất, khóc lóc nói rằng: “Nay Đức Phật **Bát Nê Hoàn** (nhập diệt), ba cõi bị mất ánh sáng, sắp tới biết nương dựa vào chỗ nào ?!...”

Liền thúc giục các Đệ Tử lên đường, chưa đến một trăm dặm liền thấy **bốn vị Thiên Vương** (Caturmahārājakāyikās) với **Phạm** (Brahma), **Thích** (Śakra), chư Thiên đều cầm cái lọng bảy báu, hương thơm tốt, hoa đẹp đều đi đến cúng dường Đức Phật. Chư Thiên tấu âm nhạc của 12 Bộ. Cũng có **A Tu Luân Vương** (Asura-rāja), các Đại Quỷ Thần tràn đầy trong hư không. Lại nhìn thấy vị vua của nước Câu Di Na Kiệt với các vị vua của nước lân cận đều đem theo **Quần Liêu** (quan lại, quần thần) số lên đến hàng trăm vạn người.

Thấy Ca Diếp đem các Đệ Tử đến. Lúc đó vua **Quốc Quý Mạt La Phất** liền sai người dân trong nước đều phải tránh đường, để cho Ca Diếp với các Đệ Tử đi được.

A Na Luật (Aniruddha) ra nghênh đón, gặp nhau rồi nói rằng: “Đức Phật **Bát Nê Hoàn** (nhập diệt) đã được bảy ngày, nhưng lửa **Da Duy** (*Trà Tỳ* tức dùng lửa thiêu đốt) chẳng thể cháy được. Chỉ đợi Hiền Giả đến vậy”

A Nan (Ānanda) nhìn thấy Ca Diếp liền tự ném mình xuống đất, khóc lóc chẳng tự thăng được. Có một vị Tỳ Khưu già tên là **Ba Hoặc** liền ngăn A Nan rằng: “Ngung ngay ! Ngung ngay ! Khi Đức Phật còn ở đời thường cầm chẽ chúng ta chẳng được tự do. Nay Đức Phật đã **Bát Nê Hoàn** (nhập diệt) thì chúng ta được tự tại. Đứng nên khóc lóc nữa.”

Thời có vị Trời nghe **Ba Hoặc** nói, liền dùng tay nhắc **Ba Hoặc** đưa lên. Ca Diếp liền đến trước mặt tiếp giữ nén vị Trời dừng lại, vì **Ba Hoặc** nói rằng: “Nay Đức Phật **Bát Nê Hoàn** (nhập diệt), tất cả bị mất nơi nương tựa, chỉ riêng một mình ông ngu si nên trở ngược lại vui sướng!...”

Ba Hoặc nghe lời nói ấy thời hiểu Ý ngay, liền đắc **A La Hán Đạo** (Arhat-mārga)

Ca Diếp liền cùng với các Đệ Tử cúi đầu mặt sát đất, làm lễ, nhiễu quanh quan tài ba vòng, buồn thương nói rằng: “Ngày nay, chúng con chẳng biết cái đầu, bàn chân của Đức Phật ở chỗ nào?!...”

Uy Thần của Đức Phật liền vì Ca Diếp mà ló ra bàn chân. Chư Thiên, người dân không có ai chẳng cảm thương. Lúc đó Ca Diếp liền nói Kệ khen Đức Phật rằng:

“Phật là Tam Giới Thùra (cỗ xe của ba cõi)

Vượt qua vực sinh tử

Đạm bạc lên **Nê Hoàn** (Niết Bàn)

Vì diệu vượt Thế Gian.

Phật là Vô Lượng Minh (vô lượng ánh sáng)

Chiếu tắm tối ngu si

Nguyễn vì tất cả người

Hiển diệu, hiện Uy Linh

Phật là Đại Từ Ai

Độ vô ương số người

Tôn Thĕ ở Kim Quan (quan tài bằng vàng ròng)

Trong sạch, vắng lặng an

Nguyễn dùng Đức **uru hòa**

Nhin màu thân, tướng sáng

Khiến khắp cả Trời, Người

Hưng khởi vô lượng Phước.

_ Phật mở bày, hiện Pháp

Chúng sinh được thẩm nhuần

Được dùng vòng sinh tử

Hoặc được vào **Chính Đế**

Đã chịu ân Như Lai

Đầu mặt lễ **chân Phật** (bàn chân của Đức Phật)

_ Nay chỉ thấy **Kim Quan** (quan tài vàng)

Tâm buồn bã, cảm thương

Tuy Phật được **Vô Vi** (Asaṃskṛta)

Thánh đạt, diệt chặng thật

Thấy sau có **nghi đé** (nghi ngờ xem xét)

Ló chân khỏi Kim Quan

Khởi chia Sinh Tử này

Phật chặng còn buồn nữa

Pháp Thân (Dharma-kāya), **Tuệ** (Prajñā) thường còn

Đừng gọi **Nê Hoàn** (Nirvāṇa:Niết Bàn) hǎn”

KINH CA DIẾP PHÓ (đến dự) PHẬT BÁT NÊ HOÀN

Hết

13/10/2011